

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ВЗАЄМОДІЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Е.С. Онищенко

Сумський державний університет
40007 м. Суми, вул. Римського-Корсакова 2
info@finance.sumdu.edu.ua

В останні роки різко підвищилась інтенсивність матеріально-енергетичних потоків між економічною і екологічною системами, збільшився рівень суспільного виробництва. Це пов'язано з трансформацією економіки України на ринкові умови господарювання. Як результат, виникає проблема збалансованого еколого-економічного розвитку території.

Забруднення навколишнього середовища негативно впливає на діяльність суб'єктів господарювання – домогосподарства, підприємства, державу.

Домогосподарства є основними постачальниками природних ресурсів і водночас основною групою споживачів в економіці. Вплив незбалансованої еколого-економічної взаємодії на економіку домогосподарств проявляється наступними негативними наслідками: підвищена захворюваність, зниження продуктивності, передчасне зношення об'єктів довготривалого використання. Негативні наслідки забруднення оточуючого середовища відображаються на доходах, витратах і заощадженнях домогосподарств.

Аналогічно розглянемо як забруднення навколишнього середовища впливає на діяльність підприємств. Еколого-економічна незбалансованість призводить до виснаження запасів невідновлювальних природних ресурсів, зменшення темпів відновлення ресурсів, зниження їх якості. Ці фактори негативно впливають на ефективність діяльності підприємств, збільшенні виробничих витрат, зниженні прибутку підприємств. Забруднення навколишнього середовища негативно впливає на економічні ресурси підприємства – персонал, основні і оборотні фонди, природні виробничі ресурси (земля, ліс) [2].

Вплив забруднення на державу в цілому проявляється через втрати доходів домогосподарств і підприємств і як наслідок - зменшення бази оподаткування.

При розподілі регіонального продукту частина його у вигляді інвестицій і поточних витрат підприємства направляється на запобігання негативних наслідків забруднення навколишнього середовища. Домогосподарства і держава є споживачами кінцевого продукту. Частина цього продукту використовується на запобігання, усунення і компенсацію негативних наслідків еколого-економічної незбалансованості. Це можуть бути трансфертні платежі населенню, витрати на житлово-комунальне господарство і т.д. Але якщо б еколого-економічну рівновагу не було б порушено, ця частина кінцевого продукту могла б бути направлена не в сферу споживання, а в сферу накопичення. У такому випадку доходи домогосподарств і держави в майбутньому збільшилися б [3].

Отже, можна зробити висновок, що виникнення втрат у формі упущеної вигоди супроводжується втратою капіталізації додаткових витрат економічних суб'єктів і втрат доходів, що пов'язані з порушенням еколого-економічної рівноваги.

Список літературних джерел

1. А.Ю. Жулавський Домогосподарство в системі еколого-економічних відносин // Вісник СумДУ №2'2009. – 59-63
2. Лапин Е.В. Экологическиездержки в экономикепредприятия // ВесникСумскогогосударственногоуниверситета, 1998. -№3(11). – с. 3-9
3. Шевчук В.Я., Рогожин П.С. Основи інвестиційної діяльності. – К.: Генеза, 1997. – 348 с.